

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Insertiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Sensuri ale înțelepciunii

„Înțelepciunea este duh iubitor de oameni“.

Multe sînt însușirile care pot împodobi viața unui om sau a unei comunități omenești. Înțelepciunea însă pare a fi una din cele mai luminoase dintre ele.

Cuvîntul este des folosit în limbajul nostru omenesc. Dacă zăbovim însă puțin asupra lui, asupra cuprinsului, asupra înțelesurilor sau sensurilor lui, ne dăm repede seama că el exprimă un conținut bogat, are o sferă largă în care intră multe elemente, ceea ce îl și face greu de definit. După un dicționar mai recent al limbii noastre, înțelepciune înseamnă „capacitate superioară de înțelegere și de judecare a lucrurilor, implicînd o cunoaștere adîncă a realității, multă experiență și mult echilibru; prudență, chibzuință“ etc.

După altă definiție, înțelepciunea înseamnă însușirea sau capacitatea unei persoane de a alege căile sau mijloacele cele mai potrivite în realizarea a tot ce este bine și frumos. Înțelepciunea este deci legată îndeosebi de viața practică, de ținuta sau conduita zilnică a oamenilor.

Pentru noi creștinii, Sf. Scriptură reprezintă o carte a înțelepciunii prin excelență, căci ea ne învață la tot pasul cum să pășim în lume pentru a fi de folos semenilor și pentru a ne desăvîrși viața. Din cuprinsul ei desprindem că într-adevăr înțelepciunea are în vedere cu deosebire conduita cu adevărat frumoasă și cu folos a oamenilor, privește relațiile armonioase și ziditoare dintre ei. Cîteva astfel de înțelesuri ale înțelepciunii vom reda deci în continuarea rîndurilor noastre.

„Eu — grăiește înțelepciunea — locuiesc împreună cu cumînțenia și stăpînesc știința și chibzuiala. Trușia și obrăznicia, îndrăzneala și gura cea rea, iată ce urăsc eu! Al meu este sfatul și izbînda, eu sînt priceperea, a mea este virtutea“ (Pilde 8, 12—14). Caracterizîndu-se și în altă parte, înțelepciunea zice: „Eu merg pe calea dreptății, în mijlocul judecării drepte“ (Idem 8, 20), sau: „De iubește cineva dreptatea, ostenele înțelepciunii rodesc sfînte puteri; ea ne învață înfrînarea și chibzuința, dreptatea și bărbăția, tot ce este mai de folos în viața oamenilor“ (Înțelepciunea lui Solomon 8, 7). Ba mai mult, Sf. Scriptură ne dă chiar o definiție directă a înțelepciunii cînd zice: „Înțelepciunea este duh iubitor de oameni“ (Înțelepciunea lui Solomon 1, 6).

În ultima analiză, așadar, înțelepciunea înseamnă dragoste de Dumnezeu și de oameni. O inimă înțeleaptă deci înseamnă o inimă plină de dragoste față de oameni. Știm apoi, că dragostea față de oameni urmărește și lucrează numai binele semenilor, numai zidirea ființei omenești, după cum desprindem și din alte texte ale Sf. Scripturi. Astfel, Sf. Iacob în epistola sa spune că „înțelepciunea de sus întii este curată, apoi pașnică, blîndă, plecată, plină de milă și de roade bune, nepărtinitoare și neșăfarnică“

(Iacob 3, 17), idee pe care o găsim și la Sf. Maxim Mărturisitorul, cînd zice: „Înțeleptul, fie că învață pe altul, fie că primește învățătura, vrea să învețe pe alții și să învețe și el însuși numai cele de folos“.

Fiind ținca bună a dragostei, înțelepciunea oprește pașii oamenilor de la cele rele și îi îndreaptă pe cărările păcii și ale faptelor bune. „Înțelepți sînt cei ce stăpînesc voile lor“ — spune Sf. Marcu Ascetul, căci „nu este îngăduit, nici nu ține de judecata înțeleaptă ca să aleagă cei ce iubesc pe Dumnezeu cele rele în locul celor bune“ — după cum spune tot un Sfînt Părinte.

Înțelepciunea merge mîna în mîna cu omenia, cu buna purtare, după cum citim în epistola Sf. Iacob, care zice: „Cine este între voi înțelept și priceput? Să-și arate faptele sale din buna lui purtare“ (Iacob 3, 13).

Dobîndind înțelepciune, omul cîștigă o incalculabilă comoară, care îl conduce pe drumul fireștii sale chemări, pe drumul înălțării și al desăvîrșirii omenești. Acest drum este aducător de mulțumire și bucurie, după cum elogios la adresa înțelepciunii se exprimă și Cartea Sfîntă: „Fericit este omul care a aflat înțelepciune și pămînteanul care a dobîndit iscusința, pentru că agonisirea ei este mai de folos decît a argintului și cîștigarea ei este mai de preț decît a aurului celui mai curat. Ea este mai scumpă decît pietrele nestemate și nici o comoară n-o poate ajunge la preț. În mîna ei cea dreaptă este viața lungă, iar în mîna ei cea stîngă este bogăție și cinste. Căile ei sînt plăcute și potecile ei sînt potecile fericirii. Pom al vieții este ea pentru cei ce o stăpînesc, iar cei care se bizuie pe ea sînt fericiti“ (Pilde 3, 13—18).

Spre deosebire de alte însușiri, înțelepciunea nu pare a fi un dat cu care ne naștem, ci ea este o zestre pe care o agonisim prin trudă multă, prin studiu, prin lucrarea continuă a binelui, prin experiența și observarea atentă a vieții etc. „Înțelepciunea nu se împarte cu carul, ci se cîștigă cu bobul“ — ne încredințează și marele nostru istoric N. Iorga.

Înțelepciune deci înseamnă multă știință de carte, cunoaștere multilaterală a fenomenelor vieții, cum spune și autorul Sfînt: „Ascultați învățătura, ca să ajungeți înțelepți“ (Pilde 8, 32), sau: „Inima celui înțelept caută știința“ (Pilde 15, 14).

Înțelepciune mai înseamnă și ascultare de părinți, de cei mai în vîrstă decît noi, de cei mai încărunțiți pe căile binelui, la ale căror picioare avem multe de învățat, după cum iarăși ne arată Sf. Scriptură, cînd zice: „Fiul înțelept ia aminte la mustrarea tatălui său“ (Pilde 10, 1) și „Stai în tovărășia celor bătrîni și lipește-te de cel înțelept... Dacă vezi un om cu multă pricepere, cercetează-l dis-de-diminează, așa încît piciorul tău să roadă pragurile ușilor lui“ (Înțelepciunea

lui Iisus Sirah 6, 33—35), ori: „Nu trece cu vederea cuvintele înțelepților, ci indeletnicește-te cu pildele lor“ (Iis. Sirah 8, 8).

Înțelepciunea deci, întocmai ca o albină, adună cu răbdare tot ce este cu adevărat folos, toate cîntărindu-le sau ispitindu-le, cum zice Sfîntul Apostol Pavel, ținînd ce este bun (I Tes. 5, 21).

Înțelepciune însemnează apoi rugăciune fierbinte, cugetare, meditație asupra firii înconjurătoare a cărei bună întocmire ne duce la multe edificări lăuntrice, însemnează experiență de viață, izbire, uneori, de fenomenele vieții, ceea ce ajută la dreapta judecare a lucrurilor.

Înțelepciune înseamnă pentru noi lumină, lumină de Sus, de la Părintele luminilor, exemplu mult grăitor în această privință fiindu-ne înțeleptul Solomon din vechime, care — tînar fiind și urmînd la tron tatălui său David — întrebat de Domnul ce dorește, răspunde: „Dă inimă înțelegătoare robului tău, ca să deosebească binele de rău. Și i-a plăcut Domnului cuvîntul — spune Sf. Scriptură — că Solomon i-a cerut tocmai acest lucru. De aceea i-a răspuns: „Fiindcă ai cerut numai acest lucru și n-ai cerut viața lungă, nici bogății și nici viața vrăjmașilor tăi, ci ai cerut înțelepciune ca să faci dreptate, iată că-ți voi da înțelepciune și pricepere“ (I Regi 3, 9—12). Și într-adevăr, Solomon a fost binecuvîntat de Dumnezeu cu o asemenea pricepere, încît faima înțelepciunii sale s-a răspîndit repede nu numai între supușii lui, ci pînă departe peste hotarele țării. Cunoaștem întimplarea cu cele două femei, ca și drumul la Ierusalim al reginei din Saba, căreia „Solomon i-a dat răspuns la toate întrebările ei“ (I Regi 10, 3). De aceea, Solomon a avut mereu conștiința valorii acestui neprețuit dar divin, după cum însuși spune: „Am prețuit înțelepciunea mai mult decît sănătatea și frumusețea; am pus-o chiar înaintea luminii, fiindcă strălucirea ei nu se stinge niciodată“ (Înț. lui Solomon 7, 10).

Din această înțelepciune multe pagini ne-au rămas pînă astăzi, din care zilnic ne putem adăpa și noi. De altfel, așa cum am mai spus, pentru noi creștinii întreaga Sf. Scriptură este un nesecat izvor de înțelepciune, cum ne spune și Sf. Apostol Pavel, cînd zice: „Toată Scriptura este însușită de Dumnezeu și cu folos spre îndreptare, spre înțeleptirea care duce la dreptate“ (II Tes. 3, 16).

Ba mai mult, în Mintuitorul nostru Iisus Hristos avem întruchipată însăși înțelepciunea, cum tot Sf. Apostol Pavel ne învață că El (Hristos) este „puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu“ (I Cor. 1, 24). Pilduitoarea viață a Mintuitorului, așadar, este chipul înțelepciunii prin excelență, este însăși înțelepciunea personificată. La El privind deci, pe El rugîndu-l și pe El urmîndu-l avem calea sigură a înțeleptirii noastre.

*

Știînd noi că înțelepciune înseamnă lumină, înseamnă cunoașterea cît mai adîncă a vieții, a realităților care ne înconjoară, că ea mai înseamnă blîndețe, pace lăuntrică, cinste, cumîn-

(Continuare în pag. 2)

Pomenirea Mitropolitului NICOLAE COLAN

Pomenirea creștinească a celui ce a fost prețuitul Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae Colan al Ardealului se face în cuprinsul Arhiepiscopiei Sibiului la soroacele îndătinete.

Astfel, sîmbătă, 27 mai a.c. — la împlinirea a 6 săptămîni de cînd Domnul I-a chemat la Sine — s-a săvîrșit un parastas la mormîntul din Rășinari. Parastasul a fost săvîrșit de către Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Banatului (atunci locțiitor de mitropolit al Ardealului), împreună cu Prea Sfințitul Arhiepiscop Emilian Antal, înconjuțați fiind de un sobor de preoți din Sibiu și din Rășinari.

Au fost de față, între alții, Doamna și Domnul Academician Profesor Dr. Andrei Oțetea, — precum și credincioși.

Duminică, 28 mai a.c., s-a săvîrșit un parastas pentru odihna sufletului Mitropolitului Nicolae Colan în Catedrala mitropolitană. De astă dată, soborul a fost alcătuit din: I. P. S. Mitropolit Nicolae al Banatului, P. S. Episcop Teofil al Clujului, P. S. Episcop Valerian al Oradei, P. S. Arhiepiscop Emilian, înconjuțați de P. C. Vicar arhiepiscopesc Tr. Belasçu, P. C. Rector Dr. Sofron Vlad, P. Cuv. Arhimandrit Dr. Nicolae Mladin, P. C. Consilieri pens. Dr. Andrei Gîlea și Gh. Maior, P. C. Consilieri arhiep. I. Nicoară și I. Vlad, P. C. Prot. I. Munteanu ș. a.

A fost de față P. S. Episcop Iosif al Rîmnicului și Argeșului.

Din partea familiei a fost de față Dra Elena Leucă Colan și alte rudeni.

Au mai fost de față: Dl Prof. emerit Dr. I. Goia ș.a. — precum și numeroși credincioși.

Duminică, 15 octombrie a.c. — cu prilejul împlinirii unei jumătăți de an de la mutarea Mitropolitului Nicolae Colan întru odihna cea fericită — îndată după Sf. Liturghie, s-a săvîrșit un parastas, în Catedrala mitropolitană, de către Înalt Prea Sfințitul nostru Arhiepiscop și Mitropolit Dr. Nicolae Mladin, înconjuțat de un sobor alcătuit din: P. C. Vicar arhiepiscopesc Traian Belasçu, P. C. Rector Dr. Sofron Vlad, P. C. Consilier pens. Dr. A. Gîlea, P. C. Consilier I. Vlad, P. C. Prof. pens. Dr. N. Terchilă, P. C. Profesori Dr. Milan Șesan și Dr. Grigorie Marcu, P. C. Prot. I. Munteanu, P. C. Prot. I. Boțocan, P. C. Pr. I. Gherghel, P. C. Pr. Liviu Opriș și C. Diaconi: I. Bolog, V. Gîrbu și S. Velțan. Răspunsurile au fost date de Corul bărbătesc al Catedralei sub diriguirea P. C. Prof. Gh. Șoima.

La sfîrșit, a vorbit I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, evocînd în cuvinte mișcătoare viața și vredniciile adormitului întru Domnul Mitropolit Nicolae Colan și arătînd că sîntem îndatorăți să-i aducem cea mai aleasă cinstire mergînd pe calea de el arătată: calea unității noastre bisericești și naționale.

Intr-amiazi, un sobor de preoți și diaconi avînd în frunte pe P. C. Vicar arhiep. Tr. Belasçu, a făcut un parastas la mormîntul din Rășinari al Mitropolitului Nicolae Colan.

Au luat parte: numeroși membri ai clerului din Sibiu, preoții-parohi din Rășinari și credincioși din localitate.

Au fost de față membri ai familiei răposatului ierarh. Rep.

Sensuri ale înțelepciunii

(Urmare din pag. 1)

tenie și mai ales dragoste de oameni — să ne străduim deci să ne cîștigăm această neprețuită comoară.

Pildă luminoasă de înțelepciune avem în viața Mîntuitorului Iisus Hristos, înțelepciunea însăși.

Aminte să luăm și la înțelepciunea poporului nostru, din a cărui experiență de viață, concretizată printre altele în bogatele sale proverbe, multă cumînțenie putem învăța.

La truda noastră să cerem permanent și ajutorul lui Dumnezeu, după pilda înțeleptului So-

Sfîntul Dumitru

„Nici moartea să nu ne despartă de dragostea lui Hristos“.

(Romani 8, 39)

Ceea ce sînt stelele pe cer, care-l împodobesc și-l luminează, aceea sînt Sfinții în viața Bisericii. Ei sînt luminătorii spirituali care luminează cerul vieții creștine, arătîndu-ne drumul către Soarele Hristos. Și după cum stea de stea se deosebește prin lumina, așezarea, forma și frumusețea ei, unele fiind mai mari și altele mai mici, tot astfel sînt Sfinții din calendarul Bisericii. Stelele primesc lumina de la soare, iar Sfinții au primit și primesc lumina vieții de la Mîntuitorul Hristos. De aceea Lui i-au închinat toată viața, au trăit în El, prin El și pentru El, în bucurii și necazuri, iar Dumnezeu i-a înălțat peste ceilalți muritori, i-a răsplătit cu fericirea veșnică. Sfinții sînt pilde de urmat pentru viața virtuoasă, plăcută lui Dumnezeu și oamenilor.

Duminicile și sărbătorile în care se preamărește Dumnezeu și Sfinții Săi, sînt adevărate izvoare și oaze duhovnicești în care creștinii poposind cu înțelepciune, petrecînd în meditație, liniște și reculegere, își refac forțele religio-morale și își recapătă puterile necesare în munca lor de zi cu zi și de apropiere de Dumnezeu.

Facem un scurt popas duhovnicesc închinat preamării Sfîntului Marelui Mucenic Dimitrie, izvoritorul de mir. Cinstindu-l pe el, adorăm pe Cel ce l-a întărit în lupta vieții, pe Hristos Domnul, ne întărim credința că Dumnezeu este cu noi în toate zilele și în toate împrejurările, ne ocrotește și ne călăuzește pașii către împlinirea poruncilor Sale și mîntuirea sufletului nostru prin nădejde și dragoste.

Sf. Dimitrie a trăit pe vremea împăratului Maximian, la începutul sec. al IV-lea. Făcea parte din armata romană și avea o viață model pentru camarazii săi. Era bun, blînd și iertător față de toți. Un adevărat creștin cu gîndul, cu vorba și cu fapta, măsurat în toate, atent, bine-făcător față de oricine. Caracter moral integru, cinstit și drept, îplinea neconținut voia lui Dumnezeu. Pentru purtarea sa frumoasă, pentru vrednicia și vitejia sa deosebită, a ajuns cunoscut, iubit, prețuit și respectat de toți cei din jurul său și chiar de sfinții împăratului și de împăratul însuși. Acesta chiar l-a numit proconsul (stăpînitor) peste Macedonia, țara lui Alexandru cel Mare, avînd reședința în Tesalonic.

Deși proconsul, cu mare putere și răspundere în imperiul roman necreștin, Sf. Dimitrie n-a uitat niciodată că este creștin și s-a comportat ca atare în toate împrejurările. Avea trează conștiința că cu cît este mai sus, cu cît rangul este mai mare, cu atît este mai obligat să fie exemplu bun pentru cei de jos.

Dar viteazul ostaș al Domnului, Sf. Dimitrie, a avut dușmani între păgîni, care lucrau în umbră contra lui, zi și noapte. Din invidie unelteau la împărat să-l scoată din post și să-i ia rangul său mare. Il urau pentru onoarea și trecerea pe care o avea la cei de sus, pentru caracterul și conduita sa ireproșabilă, dar mai ales pentru că propovăduia pe Iisus Hristos Mîntuitorul. Din cauza aceasta dușmanii au făcut în ascuns sfat, i-au adus vini închipuite, pîrîndu-l la împărat că este trădător de patrie și batjocorește religia păgînă, pentru că nu se închină zeilor.

Sf. Dimitrie s-a dezvinovățit la împăratul, spunînd: „Mărite și puternice împărate, știu că mă iubești, de aceea m-ai cinstit cu rangul de proconsul. Eu nu pot să mint, spun adevărul: sînt creștin, dar nu trădător. Sînt creștin adevărat de multă vreme și dacă am fost așa cum

lomon, cu care să zicem: „Trimate (Doamne) această înțelepciune, din sfințele tale ceruri, de lingă tronul slavei tale, ca să mă ajute în ostenele mele și ca să cunosc ce este bineplăcut înaintea ta“ (Înțelepciunea lui Solomon 9, 10).

Diacon Gh. Papuc

Deschiderea

noului an școlar 1967-1968 la Institutul Teologic Universitar din Sibiu.

Duminică, 8 octombrie 1967, a avut loc deschiderea festivă a anului școlar 1967-68 la Institutul nostru Teologic de grad Universitar din Sibiu.

Programul a început cu Sf. Liturghie, care s-a săvîrșit la orele obișnuite Duminică în Catedrala noastră mitropolitană. În fruntea soborului slujitor, compus din consilieri, profesori de la Institutul Teologic, preoți și diaconi, se afla P. C. vicar arhiepiscopesc Traian Belasçu.

Festivitatea s-a continuat apoi în aula Institutului Teologic, în prezența profesorilor, studenților și a numeroși credincioși. Era de asemenea de față Dl decan Hermann Binder, reprezentînd Episcopia Evanghelică C. A. din Sibiu.

După intonarea rugăciunii „Împărate Ceresc“ de către corul studenților, condus de C. diacon I. Popescu, ia cuvîntul P. C. rector Dr. S. Vlad, care face o incursiune în trecutul zbuciumat al Bisericii noastre ortodoxe din Transilvania, arătînd, printre altele, că preoțimea română, ridicată din mijlocul credincioșilor, a rămas înfrățită cu truda și necazurile lor.

Așa s-a ținut trează credința ortodoxă, care era legea românească, la care credincioșii români au ținut cu toată tăria împotriva presiunilor de toate felurile de a fi convertiți la altă lege. „Preoții români mai bucuroși sînt în foc decît să-și lase legea“, consemna o cronică catolică cu veacuri în urmă.

Încă alte multe mărturii grăiesc despre lupta preoților și credincioșilor noștri pentru păstrarea unității lor de credință. Menținîndu-se unitatea de credință, s-a ținut și unitatea națională a românilor din Transilvania.

(Continuare în pag. 4)

mă cunoașteți, harnic, cinstit și viteaz, acestea le-am învățat numai de la Hristos Mîntuitorul în care cred și pe care mă silesc să-l urmez. Sînt creștin și aceasta e cea mai mare cinste și mîngîiere pentru sufletul meu și sînt bucuros pentru că am găsit calea fericirii în viață prin El. Ca om slujesc cu credință împăratului meu pămîntesc, iar ca creștin servesc cu toată inima împăratului cersc. Iubindu-l pe Iisus Hristos Domnul și Împăratul sufletului meu nu trădez rosturile împărăției tale. Sînt creștin, împărate, și în numele lui Hristos sînt gata să mor, dacă tu voiești. Ca creștin îmi iubesc patria cerească, dar și patria pămîntescă, locul unde m-am născut, apăr steagul ei și împlinesc ordinele tale, dacă ele nu mă opresc de la mîntuirea sufletului meu“.

Pentru ținuta sa eroică, pentru credința și dragostea sa față de Iisus, împăratul cerurilor, Sf. Dimitrie a primit moarte de martir. După chinuri grele și îndelungate a fost străpuns cu sulița, în anul 305.

Sf. Dimitrie a fost mai bucuros să primească moartea de martir pentru credința sa în Hristos ca să fie unit cu El, decît să se desfăteze în plăcerile de la curte.

Tradiția Bisericii spune că din trupul martirizat, din moaștele sale sfinte, a izvorit mir de mult preț, cu care ungîndu-se cei bolnavi se vindeau. Azi, și în veac, Biserica ne cheamă și pe noi fiii săi duhovnicești la aceeași credință, nădejde și dragoste, pe care le-a avut Sf. Dimitrie izvoritorul de mir. Ea ne îndeamnă să urmăm pilda vieții lui, care este viața creștină cea adevărată. El strălucește pentru noi ca un luceafăr pe drumul vieții către Hristos Dumnezeu.

Să zicem deci cu credință fierbinte și cu inimă curată: „Doamne, ajută-ne să urmăm viața sfinților Tăi! Sfinte Mucenice Dimitrie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi, fii izvoritor de dar și milă la toți cei ce te cinstesc pe tine în veci. Amin“.

Prot. Dr. Simion Radu

Orbina unui progres continuu

Trăim un moment deosebit de important al dezvoltării țării noastre. Ne aflăm în plină desfășurare a programului de ridicare pe o treaptă superioară a desăvârșirii construcției socialiste, elaborat de cel de-al IX-lea Congres al P.C.R.

O dovadă mult grăitoare în acest sens este „Anuarul statistic 1967”, prezentare în spirit realist și de amploare a marilor realizări ale României socialiste în toate domeniile vieții economice și social-culturale.

O trăsătură caracteristică și elocventă a acestei lucrări este aceea că oferă — exprimată în grafice sugestive și tabele cu cifre semnificative — o sinteză cuprinzătoare cu privire la modul în care sînt traduse în viață programul elaborat de Congresul al IX-lea al P.C.R., prevederile planului cincinal.

Datele statistice ale Anuarului 1967 dovedesc în chip elocvent constanta ritmului rapid de creștere a forțelor de producție, care se datorește industrializării socialiste, dezvoltarea mereu ascendentă, echilibrată și armonioasă a întregii noastre economii naționale, precum și ridicarea sistematică a nivelului de trai al poporului.

Consecința firească a acestei dezvoltări a forțelor de producție și a economiei noastre naționale este faptul că venitul național — în comparație cu anul 1938 — a fost în anul 1966 de 4,5 ori mai mare. Ca să ne dăm bine seama ce însemnează acest progres, este de ajuns să ne gândim că dacă s-ar fi mers mai departe în ritmul mediu anual de creștere a venitului național realizat între anii 1929—1937, ritm care era de numai 1,1 la sută, atunci ar fi fost necesară o perioadă de aproape 140 de ani spre a atinge nivelul din 1966.

O analiză sumară a datelor pe care le cuprinde anuarul, duce la concluzia clară că fiecare an al construcției socialiste a însemnat un important pas înainte pe calea prosperității țării noastre și a ridicării potențialului său economic. În această privință, sînt deosebit de grăitoare cifrele privind investițiile, pîrghie esențială a politicii economice a partidului nostru. Astfel, în anul 1966, volumul total al investițiilor din economie s-a ridicat la 48,9 miliarde lei, adică mai mult de patru cincimi din sumele cheltuite în acest scop în perioada primului cincinal (1951—1955). De unde rezultă că anul 1966 echivalează cu aproape 5 ani din etapa de început a construcției socialiste.

Partea cea mai substanțială a fondurilor de investiții a fost destinată dezvoltării industriei, dîndu-se precădere ramurilor hotărîtoare pentru această dezvoltare. În anul 1966, mai mult de jumătate din totalul fondurilor de investiții, și anume 24,8 miliarde lei, au fost alocate industriei. Față de anul 1950, fondurile fixe din industrie au crescut de peste patru ori. Mulțumită acestui fapt, în perioada 1959—1966 sute de întreprinderi și secții noi au fost puse în funcțiune; de asemenea, au fost reutilitate în chip modern numeroase întreprinderi.

Politica de continuare neabătută a industrializării socialiste duce la desfășurarea unui ritm înalt de creștere a producției. Astfel, țara noastră se situează între țările cu cea mai viguroasă dezvoltare industrială. În anul 1966, producția industrială a crescut de 11 ori față de anul 1938. Ceea ce însemnează că în numai 5 săptămîni s-a realizat producția anului 1938 întreg. Nu mai puțin grăitor este faptul că 67,9 la sută din totalul utilajelor și instrumentelor instalate în anul 1966 provin din țară.

A crescut nu numai cantitatea, ci și calitatea producției industriale. Faptul că la un mare număr de produse realizate în anul 1966, nu sînt trecute cifre pentru anul 1938, dovedește că o dată cu creșterea producției industriale, a avut loc un proces de lărgire a varietății produselor fabricate.

O asemenea creștere calitativă — însoțită de introducerea progresului tehnic în industrie — a asigurat tot mai înaltă valorificare a resurselor naturale ale țării, creșterea eficienței economice a fondurilor fixe și sporirea continuă a productivității muncii. Astfel, numai în ultimii 6 ani, consumul de energie electrică pe un muncitor din industrie a crescut de aproape 2 ori, productivitatea muncii a crescut anual, în medie, cu 7,8 la sută; creșterea producției industriale a luat-o înaintea creșterii fondurilor fixe (ceea ce arată limpede o sporire a eficienței dotării economiei cu mijloace tehnice moderne).

Dezvoltarea producției industriale a adus după sine modificarea înfățișării exportului românesc. În totalul exportului, ponderea mașinilor și utilajelor a crescut de la 4,2 la sută în 1950, la 17,3 la sută în 1966, iar a produselor chimice, îngrășămintelor și cauciucului de la 1,7 la sută, la 5,8 la sută. În consecință, exportăm astfel de produse în zeci de țări și inscripția „fabricat în România” se bucură de prestigiu.

Anuarul reflectă în cifre și rezultatele pozitive obținute în anul 1966 de agricultura noastră socialistă, ramură de bază a economiei naționale. În anul 1966, producția agricolă a înregistrat o creștere de peste 14 la sută față de anul 1965. Acest spor este rodul măsurilor luate pentru dezvoltarea bazei tehnice-materiale a agriculturii și perfecționarea organizării și conducerii acestui însemnat sector al economiei noastre naționale. Astfel, producția totală de cereale a fost în 1966 de 13,9 milioane tone, iar producția de grâu s-a ridicat la 5,1 milioane tone. De asemenea, a crescut efectivul de animale, ajungînd la începutul lui 1967 la 5,2 milioane capete bovine, 5,4 milioane porcine și 14,1 milioane ovine.

Din datele anuarului rezultă succese însemnate și în celelalte ramuri ale economiei. Progresul continuu al industriei și agriculturii a îngăduit dezvoltarea și modernizarea transporturilor de mărfuri și de călători. În 1966, volumul mărfurilor transportate a fost de 4 ori mai mare decît în 1950. Totodată, s-au creat condiții pentru utilizarea din ce în ce mai rațională a forțelor de muncă existente.

Toate aceste progrese mijlocesc îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor muncii. Astfel, între anii 1950—1966 salariul real a sporit de 2,4 ori, iar volumul desfacerilor de mărfuri prin comerțul socialist de 5,3 ori. În perioada 1951—1966, au fost construite și date în folosință din fondurile statului aproape 450.000 apartamente, cu un grad de confort în continuă creștere. Totodată, s-au creat posibilități ca, în aceeași perioadă, populația să-și construiască, folosind fondurile proprii, un număr de circa 1.200.000 case.

Au fost alocate sume importante pentru dezvoltarea învățămîntului și culturii, ocrotirea sănătății, acordarea de pensii și alte acțiuni social-culturale. Toate aceste cheltuieli reprezintă un sfert din bugetul țării. Astfel, cheltuielile social-culturale pe un locuitor s-au ridicat în 1966 la 1230 lei, față de 211 lei în 1950.

Grăul cifrelor este atât de limpede și de convingător, încît nu este nevoie de nici un comentariu. De aceea, putem spune că Anuarul statistic 1967 constituie o dovadă de netăgăduit că programul în vederea dezvoltării armonioase și multilaterale a țării noastre se înfăptuiește sistematic, fapt care deschide perspectiva certă a înfloririi continue a economiei și culturii, a ridicării nivelului de trai al poporului.

Dar pentru ca această perspectivă să prindă întru chip deplină este nevoie de munca susținută, de însușirea și dăruirea generoasă a fiecărui cetățean al patriei noastre.

Prof. C. Sirbu

Caută pacea și aleargă după ea

Tema aceasta este pusă ca frontispiciu pentru a 3-a întrunire Pancreștină pentru pace, care va avea loc la Praga, în primăvara anului 1968. În pregătirea lucrărilor, s-a întrunit la București, între 18—24 septembrie 1967, consultația Conferinței Creștine pentru Pace, spre a stabili tematica și problemele de discuție pentru acea Pancreștină pentru pace, al cărei scop mai este de a mobiliza opinia publică creștină prin lozincă: Salvați omul, pacea este posibilă.

La consultație au participat 85 de delegați, dintre care 71 din 13 țări europene, 4 din Africa, 6 din America și 4 din Asia. Delegația ortodoxă cuprindea 17 membri, în frunte cu I. P. S. Mitropolitul Ignatie Hazim din Patriarhia Antiohiei, I. P. S. Mitropolitul Nicodim din Leningrad și Arhiepiscopul Mihail de Stavropol din Patriarhia Rusă, I. P. S. Mitropolitul Iustin al Moldovei și Sucevei și Nicolae al Banatului din Patriarhia Română, I. P. S. Mitropolitul Maxim de Loveci din Patriarhia Bulgară și I. P. S. Mitropolitul Dorotei de Praga și a toată Cehoslovacia. Consultația și-a desfășurat lucrările cu binecuvîntarea Prea Fericitului Patriarh Iustinian al Bisericii Ortodoxe Române.

După solemnitatea inaugurării, după cuvîntul de bine venire al I. P. S. Mitropolit Nicolae al Banatului și răspunsul președintelui Conferinței creștine pentru pace, prof. J. Hromadka, a urmat conferința inaugurală, susținută de episcopul reformat T. Bartha de la Budapesta. În cuvîntarea sa, vorbitorul a subliniat necesitatea ca creștinii să răspundă conștiincios la apelurile păcii, căci numai așa își vor împlini chemarea lor de creștini și de ucenici ai Mîntuitorului Iisus Hristos, care este „Domnul păcii”.

Apoi au urmat două referate, susținute de prof. H. Bandt din R.D.G. și de pastorul H. Mochalski din R.F.G., la tema: Actualitatea în teologie și politică. Primul a precizat că îndemnul păcii sînt o poruncă de la Mîntuitorul, pentru ca creștinii să aplice în viața lor dragostea către semen, care poate fi realizată în variate moduri, așa precum Biserica Ortodoxă își desfășoară activitatea, ca să „împlinească viața și învățătura Mîntuitorului în lume”. Al doilea a aplicat principiile creștine ale păcii la faptele concrete din actualitate, care necesită tocmai această contribuție creștină.

În continuarea lucrărilor, participanții au lucrat în șase grupe și anume: în grupa teologică, în care s-a precizat pe bază de citate biblice și din teologie, că pacea și stăruința pentru ea este una din preocupările principale ale fiecărui creștin, căci fără această pace nu este posibilă o mîntuire a sufletului; iar pacea trebuie împlinită în faptele vieții, căci fără de fapte, credința este moartă (Iacob 2, 17). În grupa internațională s-au dezbătut problemele care tulbură liniștea lumii, precum agresiunea S.U.A. în Vietnam, tulburările din Africa și din Orientul Apropiat, militarismul și altele, față de care creștinul are de spus un cuvînt, căci acestea nu corespund principiului dragostei față de semen, cerută de Mîntuitorul (Ioan 13, 34). În grupa economică s-a dezbătut problema lipsurilor și a foamei care stăpînește în lume și care poate fi înlăturată, dacă toate statele își coordonează relațiile economice, pentru ca toți să aibă, și încă din belșug (Matei 14, 20). În grupa următoare s-a discutat despre popoarele în dezvoltare, care au nevoie de un ajutor imediat și frățesc, pentru a scăpa mai repede de lipsurile în care se află (Pilda tînărului bogat, Matei 19, 21). În grupa tineretului s-a consemnat dorința tineretului creștin, ca în lume să nu mai fie necazuri, lipsuri, distrugerii și morți în război, ci să fie așezată pacea și bună starea, așa precum a rînduit-o

(Continuare în pag. 4)

Cuvîntul și valoarea sa

Dintre toate viețuitoarele de pe pământ singur omul are posibilitatea de a-și comunica gândurile, sentimentele și ideile. Aceasta datorită limbajului, fenomen specific omenesc. Fără ajutorul limbajului nu poate fi concepută nici existența omului și nici cea a societății, pentru că societatea trăiește în baza unor strînse legături dintre membrii săi. Oamenii trăind și muncind întreolaltă ajung în contact involuntar, și ceea ce le permite a-și împărtăși gândurile și simțămintele este tocmai limbajul, prin intermediul cuvîntului rostit sau scris.

Așadar, cuvintele sînt niște adevărate vase în care turnăm simțămintele noastre, cu ajutorul cărora ne facem înțeleși. Cu cît o limbă este mai bogată în cuvinte, care pot exprima ideile cele mai abstracte, cu atît bogăția interioară a sufletului omenesc poate fi redată mai fidel.

Meditînd asupra valorii cuvîntului, ca fenomen specific omenesc, vedem cum gîndul nostru merge mai departe, descoperind noi corelații.

Așa vedem că Dumnezeu relația Sa cu lumea, cu noi oamenii, a încredințat-o tocmai Cuvîntului, despre care Sf. Apostol Ioan în Prologul Evangheliei a IV-a scria: „La început era...” (v. 1) și că „toate lucrurile au fost făcute prin el; și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El” (v. 3).

În Prologul Evangheliei a IV-a se insistă asupra preexistenței Cuvîntului, adică a persoanei a doua din Sf. Treime, a Mîntuitorului Iisus Hristos, vrînd s-arate cititorilor săi că n-a fost timp în care El să nu fi existat. De aici este lesne de înțeles că e vorba de o personificare, că Mîntuitorul Iisus este Cuvîntul Tatălui, pentru că El a fost acela care a comunicat lumii voia Sa. Prin El s-a făcut înțeleasă voia Tatălui în lume, deoarece numai El „l-a făcut cunoscut” (In. 1, 18).

Iisus Hristos comunicîndu-ne voia lui Dumnezeu, care era de a înfrăți și întoarce lumea spre El, se comunică El însuși, întrucît El formează o unitate indisolubilă cu aceia care purificîndu-se se alătură de El. Aceasta ne-a fost descoperit tot printr-un cuvînt al Său și anume pe drumul Damascului, cînd a rostit cuvintele: „Saule, Saule, pentru ce mă prigonești...” (F. Ap. 8, 4). Unitatea desăvîrșită se vede de aici, cînd Iisus se identifică cu adoratorii Săi.

Valoarea netăgăduită a cuvîntului ne-o arată însuși dumnezeiescul Apostol Ioan cînd, însușit fiind, a identificat pe Iisus cu mijlocul cel mai înălțat de comunicare, Cuvîntul. Prin cuvînt se descoperă lucrurile, gîndurile, ideile și sentimentele. Ori, nu poți intra cu cineva în comuniune pe care mai înainte nu l-ai cunoscut, și tocmai de aceea Dumnezeu s-a făcut cunoscut prin cuvînt, dar în acest caz cuvîntul nu este oscilatoriu, măsurat, palid și neputincios, ci el are totul din perfecțiunea dumnezeirii, căci toate vor dispărea și vor trece, numai El va fi veșnic viu.

De fapt tocmai în aceasta stă valoarea cuvîntului, de a avea un corespondent în realitate, adică, de a avea o acoperire. În acest sens semnificative sînt cuvintele pe care un scriitor le pune pe buza diavolului care, căutînd a-l convinge pe Iuda să-l vîndă pe Iisus, îi zice: „Oare ce sînt cuvintele? Simboluri amăgitoare, măști ale adevărului...” (G. Papini, Martorii Patimilor). Aceste cuvinte puse pe seama amăgitorului nu ne surprind pentru că Sf. Scriptură ne spune despre el că este „tatăl minciunii” (Ioan 8, 44).

Mîntuitorul Iisus este Cuvîntul desăvîrșit în care „n-a existat minciună” și nici puțină de-a greși. Dumnezeu și om asemenea nouă, cu singura deosebire că era lipsit de păcat, Iisus Cuvîntul nu era legat de limita și neputința expresiei, care nu toate le poate exprima fidel și clar, și care legată fiind de gîndire nu poate fi rostită decît după lungi deliberări și reflexii. Gînd

direa este aceea care ne dă valoarea unică și totuși ea ne exprimă neputința noastră. De aceea felul în care-și descoperă Dumnezeu voia Sa prin Cuvîntul — Iisus Hristos, este deosebită de cuvîntul nostru „care iese din minte (și) nu este în totul același cu mintea, dar nici cu totul deosebit de ea, dar pentru că este din minte este altul decît ea, și pentru că aduce însăși mintea la expresie, nu este cu totul deosebit de ea, ci este unul cu ea în ce privește natura, dar deosebit de ea în ce privește subiectul. Tot astfel și Cuvîntul lui Dumnezeu, prin faptul că există prin el Insuși, se deosebește de Acela de la care are existența; dar prin faptul că arată în El Insuși pe Acela care se vîd la Dumnezeu, este identic cu El în ce privește natura. Căci după cum se vede desăvîrșire în toate la Tatăl, tot astfel se vede și la Cuvîntul născut din El” (Sf. Ioan Damaschinul, Dogmatica, p. 15).

Valoarea cuvîntului în viața noastră este de mare importanță, căci el ne dă posibilitatea de a trăi în societate organizat și de a ne dezvolta sufletește.

Pe cît de mare este pentru viața noastră valoarea limbajului, a cuvîntului, pe atît de fericită este calea prin care Dumnezeu a știut a ne descoperi voia Sa, prin Cuvîntul Său, Iisus Hristos, Cuvîntul vieții noastre.

Paul Claudel a descompus în mod semnificativ cuvîntul „a cunoaște”, scriind *co-naissance*, de aici rezultînd că a cunoaște înseamnă *a te naște împreună* cu obiectul cunoașterii. (T. Vianu, Problemele metaforii și alte studii de stilistică).

Tot așa putem spune și noi căci cunoscînd pe Dumnezeu prin Iisus Hristos — Cuvîntul, sîntem renăscuți odată cu cunoașterea Lui.

Pr. Vasile Petrica

Deschiderea anului școlar...

(Urmare din pag. 2)

Cînd, în sec. 19, în Transilvania s-a afirmat principiul unității de stat prin unitatea de limbă, Biserica noastră ortodoxă a înființat școli pe care le-a susținut prin contribuția credincioșilor și în care s-a învățat în limba română.

Unitatea sufletească a românilor ortodocși cu cei uniți era deplină. Aceasta s-a vădit și în cadrul Astrei și în alte activități, care au contribuit la pregătirea unității naționale din 1918 și apoi la cea bisericească din 1948. Această unitate de neam și de credință trebuie întărită. În acest sens sînt îndemnați să se pregătească și să lucreze studenții teologi, sprijinind totodată programul de înălțare socială din țara noastră.

În încheiere, P. C. rector mulțumește P. F. Patriarh, I. P. S. Mitropoliți, ai Ardealului și Banatului, precum și P. S. Episcopi din Transilvania pentru ajutorul dat Institutului.

Mulțumește de asemenea Departamentului Cultelor pentru sprijinul acordat.

Mulțumind tuturor celor prezenți la festivitate, declară deschis anul școlar 1967—1968.

În continuarea programului, corul a executat „Cu adevărat mare este taina creștinătății”.

În numele I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, a luat cuvîntul P. C. vicar Tr. Belașcu, care — arătînd că deși I. P. S. Sa lipsește de la această festivitate, plecat fiind pentru îndatoriri mai înalte, cu duhul este prezent între noi — subliniază cu deosebire climatul de libertate religioasă din țara noastră. În acest climat, Biserica noastră desfășoară o activitate vie, atît pe plan intern cît și pe plan extern.

De acest climat de libertate se bucură și celelalte culte. De aceea astăzi nu se mai poate vorbi de ură confesională și jigniri confesionale, toate cultele găsind un limbaj comun, cel al prieteniei și al păcii.

În continuare, P. C. Sa atrage atenția studenților că, întocmai ca Apostolii Domnului, sînt luați din lume și pregătiți pentru aceeași lume

Caută pacea și aleargă după ea

(Urmare din pag. 3)

Dumnezeu de la început, cînd a făcut toate bune (Facerea 1, 31). În fine în grupa unității creștine s-a cerut ca creștinii să nu se dușmănească întreolaltă, ci dimpotrivă să colaboreze între ei pentru binele comun, căci dușmăniile sînt împotriva voii lui Dumnezeu (Matei 23, 35).

Cele discutate în grupe au fost apoi supuse plenului consultației, care le-a completat și le-a aprobat ca bune pentru a fi material informativ în viitor și bază pentru Pancreștina a 3-a din anul viitor.

Lucrarea bună a consultației a fost apoi valorificată de președintele J. Hromadka, care a spus între altele: Condițiile, oferite de Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian pentru ținerea consultației, au determinat un climat din cele mai roditoare, pentru ca lucrările să poată face față împrejurărilor și nevoilor de azi. Astfel membrii conferinței și-au întărit credința și convingerea, că din Sf. Evanghelie, și sub scutul Sf. Duh, vor putea susține o activitate serioasă și convingătoare pentru împlinirea păcii în lume, după cum suna și cîntarea îngerilor la ieslea Domnului „pace pe pământ și bunăvoință între oameni” (Luca 2, 14). Conferința creștină pentru pace stăruie în toate colțurile lumii, prin filiale proprii, pentru ca toți creștinii de bine să dea mîna cu toți aceia care de asemenea au la inimă binele obștesc, și astfel cu toții împreună să asigure pacea și bunăstarea tuturor. Precum ucenicii pe drumul spre Emaus s-au învrednicit să-l aibă pe Mîntuitorul Iisus Hristos între ei, așa și noi, făcătorii de pace, îi spunem aceleași cuvinte, îi facem aceeași invitație: „Rămii, Doamne cu noi” (Luca 24, 29).

Participanții la consultație s-au bucurat și ei de faptul, că ministrul de externe al României, Corneliu Mănescu, a fost ales președinte al Adunării Generale XXII a Organizației Națiunilor Unite, fapt care stă dovadă, că România este o țară foarte apreciată în lume. Deci și lucrările consultației au stat sub această apreciere, chiar mondială.

Și ca la orice lucrare creștină, încheierea s-a făcut cu mulțămîntă către Mîntuitorul Iisus Hristos, printr-o Sf. Liturghie, săvîrșită în catedrala patriarhală din București, oficiată de un sobor de preoți, în frunte cu I. P. S. Mitropolitul Dorothei de Praga, I. P. S. Mitropolitul Ignatie din Liban și I. P. S. Mitropolitul Nicolae al Banatului, în ziua de Duminică, din 24 septembrie.

Dînd slavă lui Dumnezeu, participanții la consultație au plecat apoi pe la casele lor, convinși în sufletul lor de asigurarea Mîntuitorului: „cel ce crede în Mine, și lucrurile pe care le fac Eu le va putea face” (Ioan 14, 12), pentru că „orice veți cere întru numele Meu, Eu voi face” (Ioan 14, 14), căci „plata mea este cu Mine, ca să dau fiecăruia după cum este fapta lui” (Apoc. 22, 12).

Și în adevăr, mare este și va fi plata „făcătorilor de pace!”

Prof. M. Șesan

pentru a propovădui Evanghelia lui Iisus Hristos, Mîntuitorul neamului omenesc, lucrare care, în această epocă mai ales, cere o gîndire vie și cunoștințe bogate. De aceea sînt îndrumați să-și dobîndească o cultură generală cît mai întinsă, din cît mai multe domenii, străduindu-se totodată să se formeze în spiritul disciplinei liber conșimțite.

În încheierea cuvîntului său, P. C. vicar arată prestigiul internațional deosebit de care se bucură țara noastră peste hotare, datorită activității sale constructive, de pace și colaborare între popoare.

Corul studenților execută „Trei culori”, bucată corală cu care s-a și încheiat festivitatea de deschidere a noului an academic la Institutul nostru Teologic de grad Universitar din Sibiu.

Participant